

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 11 - 10 - 2017
Αριθ. πρωτ.: 1743**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Θ. Παττασημακοπούλου
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364368
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinounouleftikos@ypes.gr

✓ **Προς:**
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Δημήτριο Ρίζο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2423/21-09-2017 Αναφορά

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Ρίζος, με θέμα «Αντιμετώπιση προβλημάτων ένεκα ανάκλησης ιθαγένειας Παλιννοστούντων Ελλήνων», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαιτούμενη προϋπόθεση για τη κτήση της ελληνικής ιθαγένειας από ομογενείς, οι οποίοι προέρχονται από χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης, μέσω της διαδικασίας διαπίστωσης της ελληνικής τους ιθαγένειας, είναι η διαπίστωση της *ελληνικής τους καταγωγής*, δηλαδή η διαπίστωση ότι κατάγονται από πατέρα ή από μητέρα ή από απώτερους προγόνους Έλληνες, και μάλιστα έλληνες πολίτες. Σύμφωνα με την νομοθεσία, η οποία βασίζεται είτε στη Σύμβαση της Λωζάννης (1923), είτε στη Συμφωνία της Άγκυρας (1930), πρόσωπα που προέρχονταν από χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και μπορούσαν να αποδείξουν την *ελληνική τους καταγωγή*, δηλαδή ότι κατάγονται από πατέρα ή μητέρα ή απώτερους προγόνους Έλληνες αποκτούσαν ΑΥΤΟΜΑΤΑ την ελληνική ιθαγένεια, με τη διαδικασία της διαπίστωσής της, χωρίς καμία άλλη προϋπόθεση. Η διαδικασία αυτή, είχε σκοπό να αποδώσει την ιθαγένεια σε όσους Έλληνες δεν βρέθηκαν με την ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών στην Ελλάδα, αλλά σε άλλες χώρες, ή είχαν προγενέστερα μετακινηθεί σε αυτές. Σημειώνουμε ότι άπαξ και διαπιστωθεί η ελληνική καταγωγή του αιτούντος, η διοίκηση οφείλει να αποδώσει την ελληνική ιθαγένεια, χωρίς να εξετάσει τίποτα άλλο παρά το συγγενικό δεσμό του αιτούντος με τον έλληνα την καταγωγή ανιόντα, καθώς ο δεύτερος θεωρείται έλληνας πολίτης λόγω των διατάξεων που περιέχονται στις προαναφερθείσες συμφωνίες του 1923 και του 1930.

Για την απόδειξη, δε, της ελληνικής τους καταγωγής οι ενδιαφερόμενοι απαιτείται να προσκομίσουν νόμιμα δικαιολογητικά, έγκυρα για την ημεδαπή έννομη τάξη και πρόσφορα για την τεκμηρίωση της εθνικής καταγωγής των ανιόντων τους, από τους οποίους ισχυρίζονται πως έλκουν την ελληνική καταγωγή, καθώς και το συγγενικό δεσμό που υφίσταται ανάμεσά τους, καθώς αυτός και μόνον οδηγεί στην κτήση της ιθαγένειας. Σε περίπτωση που προκύψει ότι κάποιος από τα ως άνω υποβληθέντα δικαιολογητικά, δεν είναι γνήσιο, ανεξαρτήτως της συνδρομής ή μη υπαιτιότητας στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου, η Διοίκηση οφείλει βασιζόμενη στο αντικειμενικό δεδομένο της πλαστότητας ενός ή περισσότερων δικαιολογητικών, είτε δηλαδή της μη γνησιότητάς τους είτε της μη ανεύρεσής των προσκομισθέντων δικαιολογητικών στην αρμόδια αλλοδαπή αρχή από την οποία φέρεται ότι εκδόθηκαν, να ανακαλέσει την απόφαση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας για τον ίδιο λόγο.

Εν προκειμένω, ως προς την αίτηση της προέδρου του Δ.Σ. του συλλόγου «ΑΡΓΩ» κας Τατεβοσιάν Έλενας, σημειώνεται ότι όλα τα αναφερόμενα σε αυτή άτομα απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια ως ομογενείς, προερχόμενοι από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Ωστόσο, οι αποφάσεις, με τις οποίες διαπιστώθηκε ότι στο πρόσωπό τους συντρέχει ελληνική ιθαγένεια, ανακλήθηκαν λόγω χρήσης πλαστών δικαιολογητικών, αποδεικτικών της ταυτότητας και της εθνικής τους καταγωγής, είτε των ανιόντων τους, είτε του συγγενικού δεσμού που επικαλούνταν με αυτούς.

Η πλαστότητα των υπόψη δικαιολογητικών διακριβώθηκε αδιαμφισβήτητα τόσο από την INTERPOL όσο και από τις ελληνικές προξενικές αρχές στις χώρες προέλευσής τους, κατόπιν συνεργασίας των τελευταίων με τις αρμόδιες επιχώριες αρχές.

Ειδικότερα, για το κάθε πρόσωπο ξεχωριστά, σημειώνονται τα εξής:

- 1) Για την κα Τατεβοσιάν Έλενα εκδόθηκε η αριθμ. 2125/2014 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία απερρίφθη το αίτημά της για ακύρωση της απόφασης, με την οποία ανακλήθηκε η πράξη διαπίστωσης της ελληνικής ιθαγένειας στο πρόσωπό της, για λόγους νομιμότητας. Η ανωτέρω προσέφυγε ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας υποβάλλοντας έφεση κατά της προαναφερόμενης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, ωστόσο, με την αριθμ. 1796/2016 απόφασή του, απέρριψε την προαναφερόμενη έφεση, επειδή δεν προβλήθηκε κανένας παραδεκτός λόγος έφεσης.
- 2) Για την κα Γκριγκοριάν Αλίνα εκδόθηκε η αριθμ. 868/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία αναπέμπεται η υπόθεση στη Διοίκηση για περαιτέρω αιτιολογημένη κρίση ως προς τη γνησιότητα και επάρκεια ή μη των προσκομισθέντων στοιχείων για την απόδειξη της συνδρομής στο πρόσωπο της ενδιαφερόμενης ελληνικής καταγωγής. Περαιτέρω, όσον αφορά στη συνδρομή στο πρόσωπο της εν λόγω ελληνικής εθνικής συνείδησης, που αποτελεί βασική συνιστώσα της ομογενειακής ιδιότητας, σημειώνεται ότι τρία (3) από τα πέντε (5) μέλη του αρμόδιου πενταμελούς γνωμοδοτικού οργάνου (Ειδικής Επιτροπής) ψήφισαν, στο πλαίσιο της αυτοπρόσωπης συνέντευξής της, ότι δεν διαθέτει ελληνική εθνική συνείδηση.
- 3) Για την κα Αμπραμιάν Καγιανέ εκδόθηκε η αριθμ. 917/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία απερρίφθη το αίτημά της για ακύρωση της απόφασης, με την οποία ανακλήθηκε η πράξη διαπίστωσης της ελληνικής ιθαγένειας στο πρόσωπό της για λόγους νομιμότητας.
- 4) Για τον κ. Μαματζιανίαν Αρτούς εκδόθηκε η αριθμ. 808/2015 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία απερρίφθη το αίτημά του για ακύρωση της απόφασης, με την οποία ανακλήθηκε η πράξη διαπίστωσης της ελληνικής ιθαγένειας στο πρόσωπό του για λόγους νομιμότητας.
- 5) Για τον κ. Μοβσεσιάν Γκαγκίκ, στο πρόσωπο του οποίου διαπιστώθηκε η ελληνική ιθαγένεια με πράξη, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.2130/1993 (ως παλιννοστήσας ομογενής), ανακλήθηκε η διαπιστωτική πράξη περί της ιθαγένειάς του, καθόσον η θεώρηση παλιννόστησης, που έφερε το προσκομισθέν αλλοδαπό διαβατήριό του, δεν ήταν έγκυρη, καθώς, από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή (Γενικό Προξενείο Ελλάδας στη Μόσχα) είχε χορηγηθεί σε άλλο πρόσωπο. Από τα στοιχεία του φακέλου, ο ανωτέρω δεν προκύπτει να έχει προσφύγει ενώπιον των δικαστικών αρχών.

Όσον αφορά στην κα Χαραλαμπίδη Μαρινέ, την περίπτωση της οποίας επικαλείται η κα Τατεβοσιάν, επισημαίνεται ότι πρόκειται για υπόθεση με διαφορετικά πραγματικά περιστατικά και χαρακτηριστικά, καθόσον, από τα αποτελέσματα του ελέγχου γνησιότητας και αληθούς του περιεχομένου του προσκομισθέντος πιστοποιητικού γέννησής της, έχει επαληθευτεί ότι η κα Χαραλαμπίδη είναι ελληνικής εθνικής καταγωγής και ότι έλκει την ελληνική της καταγωγή από την πατρική της γραμμή.

Περαιτέρω, τονίζεται ότι η Διοίκηση, σεβόμενη την κατ' άρθρο 95 παρ. 5 συνταγματική υποχρέωση περί συμμόρφωσης της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις, αδυνατεί να ανακαλέσει αποφάσεις, οι οποίες κρίθηκαν αμετάκλητα από τα αρμόδια δικαστήρια.

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν ενημερωθεί, τόσο εγγράφως όσο και προφορικά, για τη δυνατότητα υποβολής νέου αιτήματος για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ν.2790/2000, όπως ισχύει), με την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Η διαδικασία αυτή είναι ουσιαδώς διαφορετική, καθόσον εξετάζεται η ομογενειακή ιδιότητα του αιτούντος, τόσο δηλαδή η καταγωγή όσο και η συνείδηση σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΣτΕ, και η απόδειξή της βασίζεται στην προσκόμιση τεκμηρίων (εγγράφων ή άλλων) και σε συνέντευξη. Αυτή η διαδικασία, η οποία προσομοιάζει με την πολιτογράφηση ομογενούς αλλοδαπού, νομοθετήθηκε ακριβώς για να διευκολύνει όσους προέρχονταν από την ΕΣΣΔ και δεν μπορούσαν να υπαχθούν στις συμφωνίες του 1923 και του 1930.

Ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα ανάκλησης των ανακλητικών αποφάσεων περί ιθαγενείας ή ανάληψης νομοθετικής πρωτοβουλίας, εφόσον για τις υποθέσεις αυτές αφενός έχουν ήδη αποφανθεί οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, αφετέρου δεν υφίσταται κενό νόμου, αλλά μη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων (πλαστά πιστοποιητικά) για έκδοση διοικητικής πράξης, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου.

Τέλος, σημειώνοντας ότι δεν τίθεται ζήτημα μη κανονικότητας πιστοποιητικών, αλλά πλαστότητας των προσκομισθέντων πιστοποιητικών, τα οποία μάλιστα υποβλήθηκαν ως αποδεικτικά στοιχεία της εθνικής καταγωγής των ανωτέρω προσώπων, επισημαίνεται ότι η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας

άπτεται ζητήματος, ιδιαιτέρως σημαντικού για το δημόσιο συμφέρον, το οποίο είναι υπερκείμενο των ατομικών δικαιωμάτων και συμφερόντων του κάθε ατόμου και, ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται η έκδοση πράξεων δημιουργικών δικαιωμάτων για τους διοικούμενους όταν δεν νομιμοποιούνται ή δεν αποδεικνύουν νομίμως ότι δικαιούνται να τα αποκτήσουν.

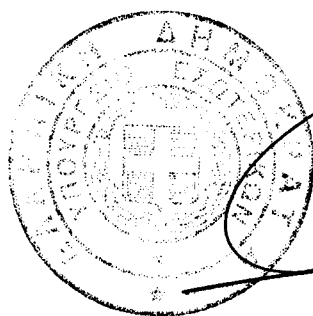
Κλείνοντας, σημειώνεται ότι τυχόν ατομικές παρεκκλίσεις σε ένα μείζον ζήτημα απόδοσης ιθαγένειας, και μάλιστα των ομογενών από την πρώην ΕΣΣΔ, το οποίο ταλάνισε την πολιτική ζωή της χώρας στο παρελθόν και η υιοθέτηση πρακτικών που θα ανέτρεπαν τις αρχές του διοικητικού δικαίου, αν μη τι άλλο, όχι μόνο δεν εμπεδώνει το αίσθημα ασφάλειας δικαίου στους πολίτες, αλλά απαξιώνει τη δημόσια διοίκηση και δημιουργεί αρνητικά συναισθήματα στα στελέχη της.

Το Υπουργείο μας γνωρίζει ότι οι ομογενείς από την πρώην ΕΣΣΔ εδώ και μία δεκαετία τουλάχιστον υφίστανται σημαντική καθυστέρηση και ταλαιπωρία κατά τις διαδικασίες απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας και έχει θέσει ως προτεραιότητα την βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου μέσω νομοθετικών και διοικητικών αλλαγών. Έχοντας υπ' όψιν τα προβλήματα του νομικού πλαισίου που δημιουργήθηκε την περίοδο 1990-1993 με σκοπό να διευκολύνει την απόδοση ιθαγένειας σε ομογενείς από την πρώην ΕΣΣΔ σε δύσκολες περιόδους, όσο και το κλίμα που επικρατούσε στα διάδοχα της ΕΣΣΔ κράτη τότε, οι κτήσεις ιθαγένειας από ομογενείς της πρώην ΕΣΣΔ αντιμετωπίζονται από το Υπουργείο μας με βάση τις αρχές της επιείκειας και τις αναλογικότητας.

Σε καμία περίπτωση όμως το Υπουργείο δεν προτίθεται να καταστρατηγήσει θεμελιώσεις αρχές του διοικητικού δικαίου και δικαστικές αποφάσεις, ούτε να αναλάβει νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως αυτή που προτείνει ο Σύλλογος «Αργώ», οι οποίες εναντιώνονται στο διαχρονικό δίκαιο ιθαγένειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΣΕΥΣΗΡΕΥΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
3. Γραφείο κ. Ειδικού Τομεακού Γραμματέα Ιθαγένειας
4. Γραφείο Τύπου
5. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου